

2022-02-24
S2022/01262 (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att skänka överskott av skyddsutrustning

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att under 2022 arbeta, även på annat sätt än enbart på begäran från mottagare, för att skänka överskott av skyddsutrustning till andra stater eller internationella organisationer, inom ramen för det som kan räknas som bistånd enligt OECD:s (Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling) biståndskommitté DAC (Development Co-operation Directorate). I den grad donationen kan räknas som bistånd ska hela värdet av donationen inkluderas under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd upp till ett belopp om högst 250 000 000 kronor. Myndigheten ska säkerställa att det nationella behovet av skyddsutrustning är tillgodosett innan skyddsutrustning skänks.

I planeringen och genomförandet av uppdraget ska Socialstyrelsen samarbeta med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) för stöd med den operativa insatshanteringen. Socialstyrelsen ska, i samverkan med MSB, ta fram ändamålsenliga rutiner för planering och genomförande av denna typ av insatser i förväg. I den mån det är möjligt ska MSB:s befintliga strukturer för insatshantering användas. Vidare ska Socialstyrelsen samarbeta med Sida. Sida ska, inom ramen för uppdraget, bidra med konsultativa insatser såsom förmedling av lämpliga kontakter med potentiella mottagare av donationer.

Till den del materielen samt transport- och övriga kringkostnader uppfyller kriterierna för internationellt bistånd, enligt det rapporteringsdirektiv som används av OECD:s biståndskommitté DAC, ska värdet av detta inkluderas i biståndsramen upp till ett belopp om högst 250 000 000 kronor och redovisas mot det under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd uppförda anslaget 1:1 Biståndsverksamhet, anslagsposten 33 Strategiskt inriktade

bidrag. För att beräkna hur mycket av kostnaderna som kan räknas som bistånd ska Socialstyrelsen tillhandahålla bedömning av marknadsvärdet för materielen vid donationstillfället. Till den del materielen samt transport- och övriga kringkostnader inte kan räknas som bistånd ska värdet av detta i stället belasta det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 30 Beredskapsläkemedel – del till Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen ska löpande informera Regeringskansliet (Socialdepartementet) inför till att skyddsutrustning efterskänks. Socialstyrelsen ska lämna en slutredovisning av uppdraget senast den 31 mars 2023 till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Redovisningarna ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

I ett inledande skede av covid-19-pandemin beslutade regeringen om uppdrag till Socialstyrelsen att säkra tillgången på skyddsutrustning och annat sjukvårdsmaterial till följd av spridningen av covid -19 (S2020/01594) samt att på nationell nivå säkra tillgången till medicinteknisk utrustning m.m. som behövs i vården till följd av spridningen av covid-19 (S2020/02443). Dessa uppdrag har inneburit att myndigheten byggt ett nationellt beredskapslager varifrån regioner och kommuner kan efterfråga stöd vid behov. Kommuner och regioner har dock kunnat skapa och använda egna inköpskanaler som tillgodoser behoven av skyddsutrustning. Sverige har därför ett överskott av sådan materiel. Vidare har stora delar av den inköpta skyddsutrustningen en begränsad hållbarhetstid. Skyddsutrustningen som Socialstyrelsen har i det nationella beredskapslagret beräknas vid årsskiftet 2021/2022 ha ett värde om 322 000 000 kronor.

Regeringen bedömer att möjligheten att sälja skyddsutrustningen är mycket begränsad. För att undvika att användbar skyddsutrustning kasseras är det då bättre att i stället skänka denna till stater där behoven är större eller till internationella organisationer. Till den del materielen samt transport- och övriga kringkostnader uppfyller kriterierna, enligt DAC:s rapporteringsdirektiv, kommer värdet av detta att avräknas från biståndsramen upp till ett belopp om högst 250 000 000 kronor och belasta anslaget 1:1 Biståndsverksamhet inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Det bedöms, med hänsyn till denna avräkning, inte behövas något särskilt bemyndigande för regeringen för att genomföra denna disposition, även om materielen bedöms ha ett

betydande värde. För att regeringen ska ha möjlighet att skänka materiel som inte kan avräknas som bistånd bedöms dock ett bemyndigande vara nödvändigt. Riksdagen har bemyndigat regeringen att under 2022 besluta om att till andra stater eller internationella organisationer skänka överskott av skyddsutrustning, som inte behövs för att säkerställa det nationella behovet och som inte kan avräknas som bistånd. Detta i enlighet med förslag om detta i Extra ändringsbudget för 2022 – Ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, medel för testning och smittspårning samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2021/22:86).

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Lovisa Persson

Kopia till

Statsrådsberedningen, SAM, EU

Justitiedepartementet SSK

Utrikesdepartementet, IU

Finansdepartementet, BA, K